

ಇ-ಪುಸ್ತಕ ಓದುಗರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಷ್ಟು? *

ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರ್

ಸಾರಾಂಶ: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸಿದರೆ ಭ್ರಮನಿರಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದೇಶಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಖ್ಯೆಯೆದುರು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಗಣ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. Libdex ತಾಣವು 18000 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 34 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಡೆತಡೆ ನಿರಾಕರಣೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಸಂಪರ್ಕವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲಭ್ಯದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ದಾಟಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ತಾಣಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿ 'ಕನ್ನಡ' ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದರೆ ಸೂಚಿಪದಗಳ ಔಚಿತ್ಯ, ಅಧ್ಯಾನ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೨ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ 89 ಕುವೆಂಪು ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಇ-ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೂಡ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯ ಕೊರತೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಅಪಕ್ವ ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬ ಗಣಕೀಕರಣ ಗೊಂದಲಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಸೂಚಿಪದಗಳು: ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು; ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್; ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು; ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳು

ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದೊಂದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ (ಕ.ಪ್ರ. ಜನವರಿ 7 ಮತ್ತು 28, 2005) ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಹೊರದೇಶದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ಸಿಗುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮತ್ತು ದೇಶದೊಳಗಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಈ ಹೊರದೇಶದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡ (ಮತ್ತಿತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ) ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆಯೆ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಹೊರನಾಡು-ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆಯೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ-ಸಂತೋಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ತಾಣದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದಿ, ಪಂಜಾಬಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಉರ್ದುವನ್ನು ಏಷ್ಯಾದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪೈಕಿ ಹೆಸರಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಏನೋ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ.

	ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ (USA)	ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ (UK)	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ (ಕಲ್ಕತ್ತಾ)	ದೆಹಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಕನ್ನಡ	9,305	20,000	32,000	3,550
ತಮಿಳು	18,234	45,000	57,000	22,401
ಹಿಂದಿ	36,424	63,000	80,000	897,826

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯ ಕೊರತೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಅಪಕ್ವ ಮತ್ತು ವಿಳಂಬ ಗಣಕೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ಗೊಂದಲಗಳೂ (ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯೋಣ) ಸೇರಿವೆ. Libdex.com ಎಂಬ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ತಾಣ ಪ್ರಪಂಚದ 18,000 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳನ್ನು ದೇಶ ಮತ್ತು ಬಳಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 34 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇವೆ. ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿರಬಹುದಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ 5-6 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಮೈಸೂರು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಲಾ ಕಾಲೇಜ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ತಾಣವೇ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿದಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಹಳೇ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬಹುದಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿವೆ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ). ಮೈಸೂರು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮುಚ್ಚಯದ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ (ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶ) ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಸದಸ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಇಂಗ್ಲೀಷ್

(ಕನ್ನಡದಲ್ಲ!) ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ online ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು Libdex.comಗೆ ತಮ್ಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸೂಚಿಗಳು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹುಡುಕುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ಆದರೆ Libdex ಕೊಡುವ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವುಗಳ online ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಗಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ನಕ್ಷೆ/ಪುಸ್ತಕ ಕಪಾಟಿಗೆ ದಾರಿ, ಬಳಕೆದಾರ ಈ ಹಿಂದೆ ಬಳಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿವಿಡಿ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಉದ್ಧರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥ ಮೌಲ್ವೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ದೊರಕಿಸುತ್ತವೆ.

Libdex ನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಜಾಲಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ UGCಯ INFLIBNET ಎಂಬ (ಸಹಕಾರಿ ಮಾದರಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲ) ಸಮುಚ್ಚಯದ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿಯ ವಿಳಾಸವಿದೆ (inflibnet.ac.in). ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಳಿಕ ತಲುಪಿದ ಈ ತಾಣ ದೇಶದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ, ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಫಲ. ಈ ತಾಣ ತಲುಪುವುದು ಮತ್ತು ಹುಡುಕುವುದು ತುಂಬ ನಿಧಾನ. ನಡುನಡುವೆ server encountered an internal error ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಲ ಹುಡುಕುವಾಗಲೂ ಹತ್ತಾರು ನಿಮಿಷ ಕಾಯಬೇಕು. ದೊರಕಿದ ಫಲಿತಾಂಶ ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು/ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಭಾಷೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಘಂಟೆಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಬೇಸರ ಬಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ತಾಣದಲ್ಲಿ 11 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸುಮಾರು 7,20,000 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸೂಚಿಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. 'ಕನ್ನಡ' ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ, 'ಕುವೆಂಪು' ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ 14 ಪುಸ್ತಕಗಳು (ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತಿ', 'House of kanooru, ಮತ್ತು 'Alien Harp' ಗಳನ್ನು ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ) ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿ. ವಿ. ಗಳೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೆ ವಿ ಕುವೆಂಪು, ಉದಯರವಿ ಕುವೆಂಪು ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಲೇಖಕರ ಹೆಸರನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಕೆ ವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ' ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ ಮತ್ತೆ 8 ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆತರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 2 ಮಾತ್ರ 'ಕುವೆಂಪು' ಎಂದು ಹುಡುಕಿದಾಗ ದೊರಕದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಅಂತೆಯೇ 'ಬೇಂದ್ರೆ'ಯವರ 10 ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧ್ವಾನದ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ಲೈಬ್ರರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ 2 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ 89 ಕುವೆಂಪು ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಖರ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿಯ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯಲು ಈ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಅನುಭವಗಳು ಸಾಕು. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು, ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳು (PhD theses) ಇತ್ಯಾದಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿರುವ ಇಂತಹ ದುಬಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ 294 ವಿವಿಗಳು/ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, 13,150 ಕಾಲೇಜುಗಳು, 88.21 ಲಕ್ಷ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು 4.27 ಲಕ್ಷ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಇದ್ದು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 300 ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಈ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಎರಡು ಕನ್ನಡ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು 326 ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಲಿ ಕಡತವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮೈಸೂರು ವಿವಿಯದ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ (vidyanidhi.org.in) ಯಲ್ಲಿ 15,000 ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು 600 ಕನ್ನಡ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 372 ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಿವರ ದೊರೆತವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಪೂರ್ಣಪಠ್ಯವಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳು. ಭಾಷೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಡುಕುವ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 162 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಪಠ್ಯದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ತೆರೆದು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸುಮಾರು ೧ ಘಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಈ ಎರಡೂ (INFLIBNET ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ) ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಿವರಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಪೂರಕವಾಗಿರದೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಕರು ISBN (International Standard Book Number) ನಮೂದಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸುಮಾರು 15,32,000 ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸೀಮಿತ ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ ISBN ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ (isbndb.com) ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿದೆ. ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಂತಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗೆಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೂಡ (ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡವೂ ಸೇರಿ) ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ.

ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ (ವೆಬ್) ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಒಂದು ಪರಿಕರ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಕರಗಳು ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಶೀಘ್ರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸತ್ವಯುತ ಮಾಹಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾದ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರ ಪಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆಯೂ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯ. ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಕರ್ಷಕ, ಅನುಕೂಲಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಧಾನಗಳೇ ಕಾರ್ಯಸಾಧು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅನಕ್ಷರತೆ ಮಾಹಿತಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಬಾರದು. ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ಮುಖಪುಟದ ಚಿತ್ರ, ಪರಿವಿಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ದತ್ತಾಂಶ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಹುಡುಕುವ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿ) ಒಂದೇ CD-ROM ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Books in print plus ಎಂಬ ಒಂದು CD-ROM ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖಕರ 18 ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರ ಪ್ರಸ್ತುತ (in print) ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ Bowker ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಮಾರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ CD ರೂಪದ ದತ್ತಾಂಶ ತಯಾರಾದರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು CD ಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ, ಹಣ, ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವ ಬೇಕು.

ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ digitalbookindex.org ತಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೬೪,೦೦೦ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಇ-ಪುಸ್ತಕ ಓದುಗರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ bookmarks ಇರಿಸಿ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸುವ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪದದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ, ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ತಿಳಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನ/ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್‌ನಿಂದ ಪಾತ್ರ/ಲೇಖಕನ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ/ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಇ-ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥದಂತೆ ಹಾಳೆ ಮಗುಚುವಂತಿರಬಾರದು. ಒಂದು ಇ-ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯ ಚಲನಚಿತ್ರದ ತುಣುಕು, ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಭೋಸರ ಭಾಷಣದ ಮುದ್ರಿತ ದ್ವನಿ, ಹಕ್ಕಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ (ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ದೇಹ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ) animation ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಿ ಡಿ ರಾಮ್ ನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೂ ಇಂತಹ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಗುಣಸ್ವಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದಂತಿದ್ದರೆ ಅದು ವೃಥಾ ಸಾಹಸ. TDIL ಬೆಂಗಳೂರು (ಕನ್ನಡ) ಕೇಂದ್ರ ಕೆ. ಸಾ. ಪ. ಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ kannudi.org ತಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಇ-ರೂಪದ 9 ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವಾವೂ ಇಲ್ಲ. 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ದ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್‌ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದಂತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕ ಗ ಪ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಾರ್ಥ' ವಿಭಾಗ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಇದರ CD-ROM ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಚನಗಳ ಗಾಯನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

*

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ, ಮಾರ್ಚ್ ೨೫, ೨೦೦೫, ಪು. ೬.

ಲೇಖಕರ ವಿವರ

ಡಾ. ಎಂ ಎಸ್ ಶ್ರೀಧರ್‌ರವರು ಗಣಿತ ಹಾಗೂ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ೩೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, ೧೯೭೮ ರಿಂದ ಇಸ್ಕೋ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಲೇಖನ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಎನ್ ಎ ಎಲ್, ಐ ಐ ಎಂ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ೪ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ೮೮ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಾಗಿ ೫ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ೧೯ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೪೫ ಲೇಖನ/ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಮ್ಮೇಳನ / ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

E-mail: sridharmirle@yahoo.com, mirlesridhar@gmail.com, sridhar@isac.gov.in ; **Phone:** 91-80-25084451; **Fax:** 91-80-25084476.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ಗೊಂದಲ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವವರಿಗೇ ಬೇಕಾಗುವ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನ್ವಯಿಕ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಕರಗಳ ಬೆಲೆವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ (ವೆಬ್) ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾದ್ದರಿಂದ, ಪಠ್ಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸಿ ಓದುವಂತಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣವೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ವಿವಿಧ ಸೂಚಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸತತವಾಗಿ update ಮಾಡಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಕುಶಲತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನಿಸದಿರದು. ಕನ್ನಡ ತಂತ್ರಾಂಶ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದ, ಗದ್ದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿವಾದ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಕೀಲಿಮಣೆ ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಕ್ಷರ(ಫಾಂಟ್), ಅಕಾರಾದಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ word processor ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಹತ್ತಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ TDIL (Technology Development in Indian Languages) ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅವುಗಳು ಪದಪರೀಕ್ಷೆ, ನಿಘಂಟು, ಕಾಗುಣಿತ ಪರೀಕ್ಷಕ, ಹುಡುಕುವ ಯಂತ್ರಗಳು, corpora, word-net, text editor (ಪಠ್ಯ ಸಂಕಲನಕ), speech database (ಧ್ವನಿ ದತ್ತಾಂಶ), transliteration tool (ಲಿಪ್ಯಂತರ ಸಾಧನ), OCR, machine translator (ಅನುವಾದಕ ಯಂತ್ರ), text to speech systems (ಪಠ್ಯದಿಂದ-ಧ್ವನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ), localized operating systems, language messaging systems (ಭಾಷಾ ಸಂದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆ), artificial intelligence (ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ), ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ (ಉದಾ: Anglahindi ಎಂಬ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಿಂದ ಹಿಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಸಾಧ್ಯ). ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ TDIL (ಪುಣೆ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎನ್ನಲಾದ Inscript ಕೀಲಿಮಣೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ Unicodeಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಕರವೂ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಂತಿಲ್ಲ/ ಉಪಯುಕ್ತವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾವು ನೆರವು ಕೋರಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಶೇಷಾದ್ರಿ ವಾಸು ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್ ಅವರ ಏಕಾಂಗಿ ಶ್ರಮದ ಫಲವಾದ 'ಬರಹ' ದಂತೆ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಸರ್ಕಾರದ/ ಹೊರಗಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೋರದೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಬಹುದೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

TDILನ 27 ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪೈಕಿ 14ನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಂದು (RCILTS) ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ TDIL ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ 14 ಪುಟಗಳ ಸಾಧನೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರವು ಅನ್ವಯಿಕ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಕರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಿಂತ ಎಲ್ಲೆಡೆ ದೊರೆಯುವ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಂಕಣಬದ್ಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದಂತಗೋಪುರಗಳಾಗದೆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ತ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನ/ ಅನ್ವಯಿಕ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನ ಗ್ರಾಹಕರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಅವರ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಕನಿಷ್ಠ ತಮ್ಮ ವರದಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ?

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಅನಿವಾರ್ಯ. 'ಬರಹ' ಮೊದಲಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆ ದೊರೆತಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ಕೀಲಿಮಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ (transliterate) ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಖುಶಿಪಟ್ಟರು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಬಳಸುವ ಕೀಲಿಮಣೆ ಬಂದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಕನ್ನಡ ಗಣಕ ಪರಿಷತ್ (ಕಗಪ) ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ 'ನುಡಿ' ತನ್ನದೇ ಆದ ಕನ್ನಡ ಕೀಲಿಮಣೆ (phonetic) ವಿನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ 'ಕಡ್ಡಾಯ' ಶಿಫಾರಸಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂತು. ಪುಕ್ಕಟೆ ದೊರೆತದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹ

ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಳಸಿದವರು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಡ್ಡೆ ಇರುತ್ತದೆ (ಉದಾ: Wordstar ನಿಂದ Wordಗೆ ಬದಲಾದದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ). ಏನೇ ಆದರೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೂಲಕ ಬಳಸದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಳಸಲಾರದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಬಳಸಿದ ಕೀಲಿಮಣೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಬರಹ ಆವೃತ್ತಿ 5 ಮತ್ತು 6 ರಲ್ಲಿ ಕಗಪ ದ ನುಡಿ ಕೀಲಿಮಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಸ್ತದ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಲಿಪ್ಯಂತರ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲದ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಬಳಸುವ ಕೀಲಿಮಣೆ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೇ phonetic (ನುಡಿ ಮಾದರಿ) ಮತ್ತು non-phonetic ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಇವು ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ನಂತರ TDIL ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆನಿಸಿದ Inscript (non-phonetic) ಕೀಲಿಮಣೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಕೀಲಿಮಣೆಯ ಎಡಗಡೆಗೂ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಬಲಗಡೆಗೂ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೀಲಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ಅಥವಾ TVS Electronics ನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಮುದ್ರಿತ ಕೀಲಿಮಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪಕ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲದೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅನ್ವಯಿಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಗೌತಮ್ ಸೇನ್ ಗುಪ್ತ ಅವರ (banglaname/isis/download.html) ISIS (Indian Script Input System) ಪುಕ್ಕಟೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ acharya.iitm.ac.in ತಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಲಿಪ್ಯಂತರಣ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ ಸೇವೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೀಲಿಮಣೆ overlays ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು online ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವವರ ವಿವಿಧ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ವೇದಿಕೆ (discussion forum) ಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು incremental (ಪೂರಕ) ಆಗಿರದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿ ಈ ವೇದಿಕೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಫೋರಂ ಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವು ಒಂದಾಗುವುದು ಮೇಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'better is the enemy of good' ಆಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ವಾಗ್ದಾ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. 'Individually excellent but collectively poor' ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಆಂತರಿಕ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಎಡೆ ನೀಡಿ, ಒಂದು ತಂತ್ರಾಂಶದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಸುವ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ (conversion programs) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳತ್ತ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದೇ ತಾಣದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ ವೇದಿಕೆ ಇರುವಂತಾದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ 'ನುಡಿ' ಮತ್ತು 'Inscript' ಕೀಲಿಮಣೆಗಳೆರಡೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಫಲಿಸಿವೆ. ವಿಚಿತ್ರದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ TDIL ಕನ್ನಡ ಕೇಂದ್ರ ತನ್ನ ಬಹು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ (Brahmi Multilingual Word Processor) ಮತ್ತು Brahmi Kannada Input Method (BKIM) ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಎನ್ನಲಾದ Inscript ಕೀಲಿಮಣೆಗೆ ಬದಲು ಕಗಪ ಕೀಲಿಮಣೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿದೆ.

ಕಗಪ ಮತ್ತು TDILನ ಕನ್ನಡ ಕೇಂದ್ರಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಗಣಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆದಾರರ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆ, ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿರಬೇಕೇ ವಿನಹ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ದತ್ತಾಂಶ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ತಾಣವನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಭೇಷ್ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರುತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಯಾವ ತಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಜ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮವಾಗಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಾಗಲಿ ಯೋಚಿಸಿದಂತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಗಣಕೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗದವರು ಇನ್ನು ಕನ್ನಡೀಕರಣದ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಾರೆಯೇ? ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕನ್ನಡೀಕರಣವೆಂದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಜ್ಞರು ಕನ್ನಡ ಬಳಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಳಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು/ ಬಳಸಬೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಳಸುವಂತಾಗುವುದು. ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ವಿವಿಧ ಪರಿಕರಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಶಿಷ್ಟ ಸಂಹಿತೆಯ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಸಲಹೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ (feed back) ಪಡೆದು, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಸದಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ catalyst ಆಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ತಾವೇ ಅ

ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಗಣಕ ಪರಿಷತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕೋದ್ಯಮದ ಪರವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ/ ದತ್ತಾಂಶ ತಯಾರಿಸುವುದಾಗಲಿ, TDIL ನ ಕನ್ನಡ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಪರವಾಗಿ ವೆಬ್ ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಇ- ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಬದಲು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸರಳ ಅನ್ವಯಿಕ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತಿತರ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿರುವುದು ಲೇಸು. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ weblog ಮತ್ತು user group ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೇರೆಯವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ ನಮ್ಮದನ್ನು ತೆಗಳಿ, ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸದೆ ನೇತೃತ್ವಕ ಧೋರಣೆ ತಾಳಿ ನಿರುತ್ಸಾಹ ತುಂಬವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲವಾದರೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ digitalbookindex.org ತಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೬೪,೦೦೦ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಇ-ಪುಸ್ತಕ ಓದುಗರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ bookmarks ಇರಿಸಿ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸುವ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪದದ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ, ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ತಿಳಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನ/ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿದರೆ ಪಾತ್ರ/ಲೇಖಕನ ಪೂರ್ಣ ವಿವರ/ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಇ-ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥದಂತೆ ಹಾಳೆ ಮಗುಚುವಂತಿರಬಾರದು. ಒಂದು ಇ-ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆಯ ಚಲನಚಿತ್ರದ ತುಣುಕು, ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಭೋಸರ ಭಾಷಣದ ಮುದ್ರಿತ ಧ್ವನಿ, ಹಕ್ಕಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ (ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ದೇಹ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ) animation ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಿ ಡಿ ರಾಮ್ ನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೂ ಇಂತಹ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಗುಣಸ್ವಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದಂತಿದ್ದರೆ ಅದು ವ್ಯರ್ಥ ಸಾಹಸ. TDIL ಬೆಂಗಳೂರು (ಕನ್ನಡ) ಕೇಂದ್ರ ಕೆ. ಸಾ. ಪ. ಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ kannudi.org ತಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಇ-ರೂಪದ 9 ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವಾವೂ ಇಲ್ಲ. 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ದ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕದಂತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕ ಗ ಪ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಕರ್ಣಿ ಶಬ್ದಾರ್ಥ' ವಿಭಾಗ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಇದರ CD_ROM ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಚನಗಳ ಗಾಯನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.